

Cavall fort,
Aguanta fort,
Perquè arribi a la cadira
El que donàvem per mort.

L'Europa revisionista

L'agudització de la crisi mundial, ha incitat a l'estudi i a la contemplació de les seves causes, els esperits més assenyats i patriòtics. L'exponent de la directriu assenyalada per ells, està en la solució donada a la seva política interna per Alemanya i per Anglaterra. En la una, i en l'altra, ha triomfat l'esperit revisionista.

MEMORABLE sessió la del dia 14 d'octubre dins el Reichstag, en la qual va triomfar aquest gran polític, que hom podria anomenar l'heroi d'Europa: Brüning. Aquells qui en l'accentuació i acceleració de la política socialitzant, vaticinaven al poble el secret de la solució de tota crisi, dreçaren totes les hosts en peu de guerra, per a donar l'assalt al poder. Hamburg, la segona ciutat germànica, poc abans d'ara, els havia confiat el governament del municipi. L'agitació, en tots els indrets del país, era intensíssima. Poble exemplar, aquell, qui dona més fe, a la prometença modesta, però faedora, que no pas a l'insomni daurat, escarni de l'anelhada felicitat. En ratificar la confiança a Brüning, el poble alemany ha obert tot un procés revisionista, que comença en la dessocialització dels esperits, i assenyada com a remei de les seves crisis, no sols una vida austera, de temperança, d'heroisme, sinó l'urc de les seves pròpies forces, més que no pas en les mesures paternalistes de l'Estat.

ANGLATERRA, també abraçada al socialisme, integral, pel vot de confiança al partit laborista, s'estripava les vestidures socialistes amb el gest de MacDonald, i s'encarava a l'opinió per preguntar-li, si encara persistia en la fe en ell. El poble anglès a les urnes donava la resposta més contundent sobre la manera com desitja d'ésser governat. Amb ella, ha renunciat a la fe en el paternalisme de l'Estat, a fi de superar la seva trasbalsadora crisi, per recolzar-la en el sacrifici personal, i en l'escomesa patriòtica de les pròpies forces.

MENTRESTANT, les Constituents espanyoles elaboren una constitució estadista fins al despotisme, i ensems socialitzant. Tan sols d'aquest únic aspecte, hom pot dir d'ella, que és profundament anti-europea. En comptes d'embravir les energies ciutadanes, posa veto a la llibertat no sols individual, sinó àdhuc a les col·lectivitats, com els municipis i les diputacions. Condemna els ciutadans, vestits d'hàbit, a la vida contemplativa, negant-los el dret a tota activitat tan d'eficàcia moral, com d'eficiència econòmica. Es proposa d'erigir-se en propietari de les terres, immobilitzant així, l'enorme riquesa indestructible que ella representa. Augmenta les forces improductives en el foment de la burocràcia, i del funcionarisme. Els seus inspiradors, d'un sol cop, s'han posat a la reraçaga d'Europa.

NOSALTRES som els revisionistes, els europeus. I per a canviar la marxa política, de la funesta directriu, confiem en què sortiran els homes guies, si nosaltres tenim fe, i som sumisos a la disciplina. Ja han aparegut en l'horitzó. Revisió!, revisió!; cridem tots. I enquadrem-nos. Els obstacles i escomeses, pensem que no són més que contingències, pròpies de tota lluita.

Si persistim ben units, triomfarem. I la Constitució serà revisada.

Els èxits del D. I. C.

A Santa Coloma de Queralt

(COPIEM D'«EL MATÍ»)

Gran míting revisionista

La sala del Centre Catòlic estava curulla d'espectadors per a assistir a aquest acte de llibertat i democràcia.

Feren us de la paraula els tres oradors del D. I. C., senyors Martí Fuster, Lluçà Baquer i Antoni Pelauzy.

El primer digué que els nostres avantpassats per a fer una Catalunya gran i forta, la basaren en els tres ideals de fe, pàtria i amor. Glossà admirablement un per un aquests conceptes i remarcà que els actuals governants, amb el llur sectarisme, negació de la nostra pàtria i fomentant odis, més que construir una Espanya forta, ens porten al caos. Al·ludeix en un bell paràgraf, l'inhumà abandonament dels malalts de l'Hospital de la Santa Creu pels infermers sindicats; cita les paraules del Bisbe Torras, que Catalunya serà cristiana o no serà; fa una crida als de tots els ideals, siguin quins siguin, mentre es basin en l'ordre, s'ajuntin com els que ballen en nostra dansa, els quals un cop són a dintre, tots ho han de fer al mateix ritme. I acabà el seu erudit i elegant parlament amb les paraules del nostre gran poeta: «el qui enforça o alça els pobles, és Déu qui els ha creat.»

El Sr. Baquer féu remarcar, amb un to humorístic i força familiar, els desencerts dels esquerrans en el camp social, religiós, polític i econòmic.

El Sr. Pelauzy, amb paràgrafs que foren aplaudidíssims pel nombrós

auditori, va demostrar amb claredat i eloqüència els serveis que fan els religiosos a la humanitat i poden fer a la República, ja que no són cap perill, com volen fer veure els sectaris governants. Remarcà el cas dels religiosos francesos que foren expulsats, però quan la República perillà en la Gran Guerra foren els primers de repatriar-se per a salvar la República que els havia foragitat com un perill. I en l'aniversari de l'Armistici, els mutilats religiosos reben l'ovació més gran del poble francès pel patir otisme que demostraren féuressaltar el contrast entre els articles primer i segon de la Constitució amb l'article 26, els quals després de dir que Espanya és una República de treballadors de totes classes, que tots els espanyols són iguals davant la llei, priva d'exercir la indústria, el comerç i l'ensenyança als religiosos i s'acorda l'expulsió dels Jesuïtes. Tot sigui per la llibertat! S'ocupà del divorci i féu ressaltar els perills. I acabà recomanant la unió de tots els catòlics per a exigir la revisió d'aquesta flamant i sectària Constitució. Enmig de grans i fervorosos aplaudiments, s'acordà enviar telefonemes d'adhesió als senyors Alcalà Zamora i Ramon d'Abadal.

Aquests telefonemes diuen: «Acabat de celebrar míting revisionista poble Santa Coloma de Queralt, en nom vera llibertat, tots els presents sol·liciten sigui revisada la Constitució.—E. Brufau».

Materials per a Construcció

**Guix - Cals - Ciments
Rajoles de València**

Construccions PLA

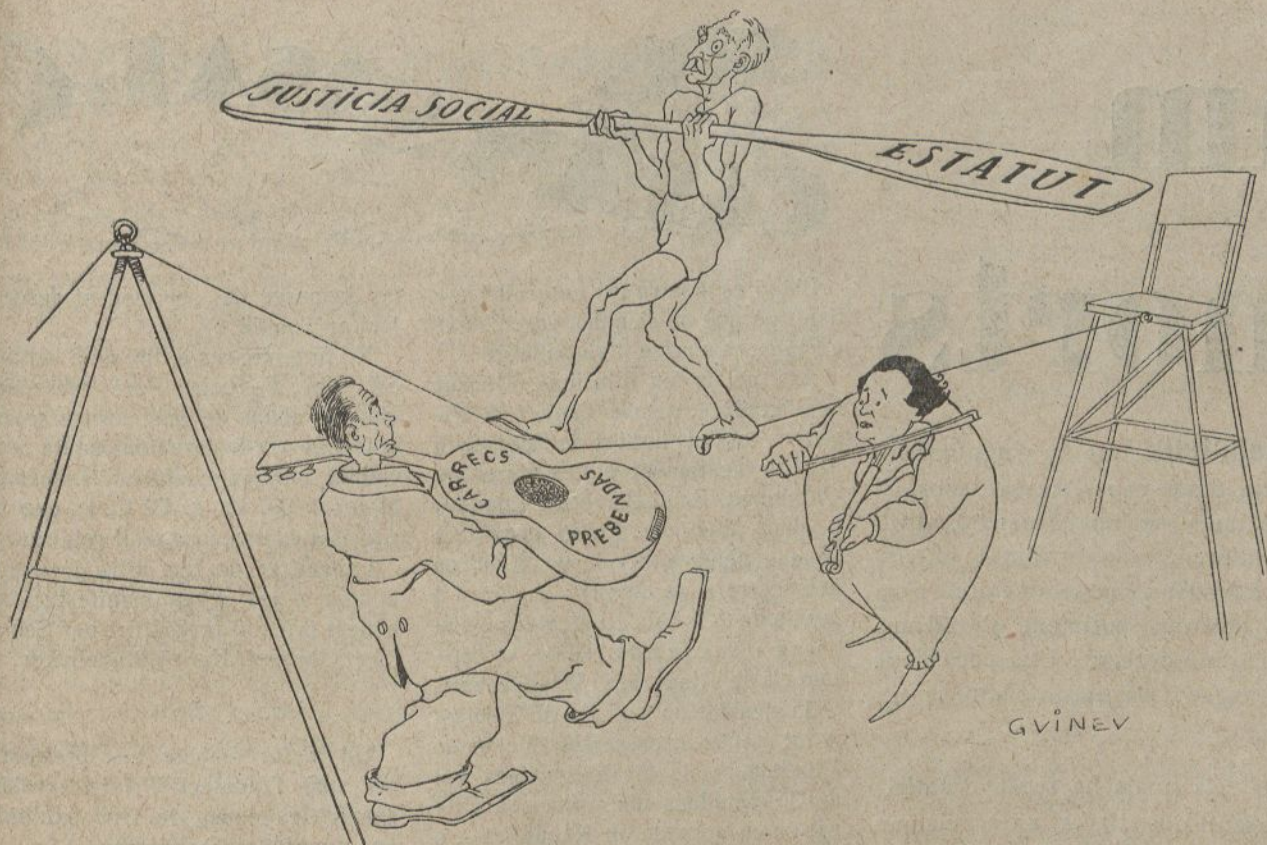
Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quintí, 186

BARCELONA (CLOT)

L'EQUILIBRISTA (Macià).— Començo a estar marejat, aquesta barra pesa molt.
EL BENEIT (Aiguader).— Aguanten vos, que si quèieu, ens aixafarieu la guitarra.

La senyoreta Victòria Kent ha tingut una altra pensada: Ha creat unes monges laiques per a ús dels reclusos a les presons. Trobem encertada la idea. Això permetrà una economia envejable; segurament que les monges de la Caritat devien cobrar de l'Estat; en canvi les monges laiques cobraran dels mateixos presos.

La senyoreta Campalans pensa fundar un orde laic que es dedicarà a l'ensenyament. Després de pensar-ho molt, ha decidit de batejar-lo civilment amb el nom d'*Amigos del Pensil de la Niñez*.

El Doctor Jaume Aiguadé i Miró, en veure que el ciutadà Casanoves li ha birlat el càrrec de batlle, ha decidit obrir novament el seu consultori

Gran miting revisionista: diumenge vinent, dia 22, al poble de Santa Eulàlia de Ronsana. Es començarà a les dues de la tarda. El punt serà al bosc de l'Areny, tocant a la carretera de Sant Feliu de Codines. Cuireu d'anar-hi i fer-hi anar. Hi parlaran diversos oradors del D. I. C.

mèdic. Hom diu que es dedicarà a malalties frenopàtiques. Un dels primers que anirà a consultar-lo serà un ex-seminarista completament desventurat. Acollim la nova amb tota la reserva.

«la humanitat» és el diari dirigit pel conegut *arrabassaire* senyor Companys. A nosaltres ens plau que el *senyoret Lluís* s'hagi posat a dirigir la humanitat, diari; pitjor hauria estat que s'hagués entestat a dirigir la humanitat, sense ésser diari.

Ventura Gassol treballa, junt amb en Melcior Font, en un poema èpic que tindrà pel cap baix 14.000 versos. Diuen que pensa titular-lo «La Molloneida», i que està en tractes amb el director de «la nau» perquè li deixi el Virgili, del seu Rovira, nom que farà molt bonic i permeirà d'augmentar, encara, el preu d'aquesta caríssima epopeia.

UN OBLIT EN LA CONSTITUCIÓ

A l'article primer de la Constitució, que s'està acabant de discutir, hi manca un petit paràgraf. Després de dir que «Espanya es una República democrática de trabajado-

res...» hauria de dir: «Ser español es una delicia». Ho considerem més necessari que allò de la «República de Trabajadores», ja que aquesta qualitat, sobretot pel que fa referència a la indiscutible «capitalidad» de la República, no ofereix cap mena de dubte, per tal com el rebombori que mouen els clàssics funcionaris perquè els volen fer treballar mitja hora més cada dia, tot serà bona aigua. En canvi, digueu-me si no és una delícia saber que, segons l'article 2º, «*todos los españoles son iguales ante la ley*». No diu quina, de llei, però, de segur que ja serà així, ja.

Pel demés, aquí ningú no es capfica qui, mentre es poden publicar diaris i revistes que aconsellin la destrucció de la indústria, que publiquin les més greus insídies contra les persones i contra les institucions més respectables de la Religió catòlica, i mentre poden subsistir tota mena d'associacions anarquistes, esperitistes, maçòniques i àdhuc tota mena de contubernis, mentre això té «via lliure», com ara diuen, l'article 24 ens anuncia la dissolució de determinades ordes religioses i la confiscació de llurs béns. No trobeu, doncs, a faltar el concepte que això és una *delicia*?

Per notícies confidencials, sabem que en Samblancat, acaba de fundar la «Lliga del Mal Mot», els socis de la qual, tindran l'obligació de renegar. Pròximament, hom diu que obriran una acadèmia.

Ens informem que s'acaba de constituir una penya, dita «Amics de Colón». La seva tasca, consistirà a escatir la nacionalitat del famós marí, i, a més, a demostrar el poderós enginy del gran navegant, per tal que sempre sigui reconeguda. Així pensen variar la direcció del dit de l'estàtua que Colom té a la nostra Ciutat; enlloc de senyalar el camí d'Amèrica, d'ara endavant senyalarà la Plaça de la República (*ancien règim*, Plaça Sant Jaume). Com canvien els temps! Abans, per a fer fortuna, els nostres avis, els calia ésser temeraris; avui, amb una vulgar *acta*, es fa via a la nova Amèrica ciutadana.

Per oblit del nostre catalaníssim ministre d'Economia, Sr. Nicolau, a l'Escola d'Enginyers, no és possible matricularse en català. Que es facin càrrec, els perjudicats, que el ministre Sr. Nicolau, treballa intensament, estudiant la manera d'arranjar l'article 24 i d'esbrinar com pogué ésser que votés, sense adonar-se'n, aquesta *enormitat*.

Respecte a l'affaire de la reducció de plantilles d'empleats de l'Estat, aconsellem al Sr. Azafra que, si vol fer economies, comenci per reduir a un 50 per cent, els sous dels ministres i diputats. La millor manera d'ofegar les justes reclamacions dels funcionaris públics, és *predicar amb l'exemple*.

EL NOU TIMO DE LES MISSES

Ja abans de proclamar-se la República, els diaris maçons que preparaven el *tinglado*, ens feien saber, molt sovint, que el senyor Alcalà Zamora anava a missa. Mentre es discutia el famós article 24 de la flamant Constitució, els diaris s'escarrassaven a publicar que el senyor Alcalà Zamora anava a missa. Darrerament, en sortir de missa, les senyores eternides tributaren al senyor Alcalà Zamora una ovació de caire semi-popular. I bé; un diari de Madrid ha qualificat aquesta *reclame* de «timo de les misses».

DR. MATASANOS.

P. D.—El Dr. Matasanos agraeix als propietaris dels autos B-47486 i GE-3180, les frases d'elogi al Dic, que pronunciaren el passat diumenge a la seva presència, a l'Hotel Colom, de Vich.

Revisió, revisió. Aquesta paraula avui vol dir **recobrament de la llibertat**. Per aconseguir-la, feu propaganda pel miting de diumenge vinent a Santa Eulàlia de Ronsana.

El clam dels morts

La sots-comissió de responsabilitats, que ha vingut a Barcelona a informar-se sobre el terrorisme, o més concretament, sobre el pistolerisme, en donar per acabada la tasca, se n'ha tornat a Madrid. No sabem per què haurà estat. Però ni la premsa li ha atribuït la importància convenient, ni tampoc la massa ciutadana, s'ha sentit enduta d'un corrent de fe en la justícia i d'un profund sentiment d'exigència dreturera, i no s'ha destacat gens per acudir a declarar. Uns pocs noms coneguts, personatges en la tragèdia esgarriosa, en un o altre sentit. I prou.

Aquests cents morts la sang dels quals ha regat dramàticament els carrers de Barcelona, durant uns llargs anys, clamen justícia al cel. I les vídues i els fills desamparats, que s'han consumit amb una lentitud tràgica en la misèria i en la fam. I el vell desvalgut i sense sosteniment. I encara, el bon nom de la ciutat, i el decor i la dignitat civil de cada u.

Infern tenebrós, aquell amb què ha estat punida la nostra ciutat durant deu, durant dotze anys. De primer, l'assassinat misteriós del patró, rebel a cedir a les suggestions dels qui pretenien manar dins la seva fàbrica o taller, des de l'ombra. Després l'obrer, tossut al despotisme, i orgullós de la pròpia dignitat, o bé sèrvant de la fidelitat deguda a l'amo. Seguidament, la lluita salvatgina entre bàndols d'obrers, que s'acusaven mútuament de traïdors i confiaven a la represàlia l'execució de la llei. Finalment, epíleg d'ignomínia, pedra de vergonya, unes autoritats executant la justícia a les palpentes, i pel seu únic compte, lliurades a mans mercenàries, encantant la comesa del crim com a la subhasta. On comença la tragèdia de sang, de befa i de vergonya, i on acaba ella?

Per interès que hi hagi en limitar els temps de la seva representació, d'un cantó no es pot reduir més ençà de l'any dinou, i de l'altra encara no es pot cloure. Què és sinó el reialme del pistolerisme, aquestes coaccions d'ahir, d'avui i de demà encara, i aquest ferit caigut ací d'un tret misteriós, i aquell mort trobat allà en la tenebra? Compleixin, compleixin els jutges amb la seva missió, si és que troben, o bé hom pot proporcionar-los sense risc a la integritat de la seva persona les dades i aclarícies necessàries per a dur-la a compliment. Però, ensems que compareixin, que es faci comparèixer a judici totes les autoritats de Barcelona, des dels inicis del pistolerisme, i de l'impune assassinat en ple carrer i a la plena llum del dia. Que si unes poden ésser de lesa humanitat per obra i execució, d'altres ho són per omissió, per condescendència, per temença, i qui sap si també per complicitat.

No han comparegut a declarar tots els qui estaven obligats moralment a declaració. Manca de civisme, manca de valentia, manca de fe en què la Comissió de Responsabilitats compleixi justícia severa? Potser no hauria reïxit inútil que aquesta amb tota l'alta autoritat de la seva signatura, hagués publicat un manifest a la ciutat, cridant a tothom i conjurant-se a complir justícia també a tothom i garantint a cadascú la integritat personal. Sols Martínez Anido i els seus mercenaris són els realment culpables? Veus ací allò que de cert anhelava vivament de saber l'opinió, esquitxada de sang i amargada dels crims dels uns i dels altres.

No volem dir que hàgim perdut la confiança en els ben intencionats propòsits de la sots-comissió de responsabilitats, concernent al pistolerisme. Però, si que també volem confessar que allò pitjor que podria esdevenir a ella, i de retop a la República és que arribés el dia que la gent equànime i d'esperit dreturer es convencés, que àdhuc la mateixa Justícia és un afer de partit o bé un **banderí de venjança de classes**.

ANGEL GRAU.

L'Avi es mostra tot eternit i satisfet perquè 35 alcaldes varen anar a Figueres a retre-li vassallatge.

Avi, no us feu il·lusions. Durant la Dictadura, també anaven a Figueres tots els batlles de l'Empordà per fer acatament a l'ex-irrei de Catalunya, Emili Barrera i Luando. I quan Martínez Anido organitzà aquella cèlebre cavalcada d'isidros pels carrers de Madrid, acudiren a la vila de l'Os tots els alcaldes d'Espanya i *sus Indias*, sense exceptuar els de Viladecans i Viladecaballs.

35 alcaldes no vol dir 35 pobles. A tot estirar, representen el cens de Vilademuls. 35 alcaldes només vol dir 35 ciutadans disposats a sacrificar-se en ares de la República... o del que convingui, amb les salvedats degudes.

Els golafres de l'Esquerra treuen foc pels queixals. Llur voracitat pantagruèlica no es resigna a veure com el desnarit partit d'Acció Catalana segueix detenant les dues millors prebendes civils: una cartera ministerial i el govern de la nostra ciutat.

Havien preparat un cartipàs nou, i el ministre de la Governació els engegà a dida amb un menyspreu olímpic. Per això *L'Opinió*, que hauria de rebentar de contenta, no fa més que destil·lar fel i vinagre, com una vulgar fulla comunista. Per què no prova d'ingerir una mica de servatina? Es molt indicada per a les irritacions cròniques.

Ventura Gassol s'ha atipat de dir nicieses, però cal reconèixer que fins ara les revestia d'una forma decorosa, per atenuar el mal efecte que poguessin produir. Enraonava com enraonen les persones, o sigui, com li ensenyaren—ai las!—al seminari de Tarragona.

El seu contacte amb l'Aragai i amb altres subjectes tan plebeus com aquest trist auxiliar d'escrivent de la Casa gran, l'ha desbaratat, bo i encomanant-li unes formes grolleres que desdiuen d'un ministre d'instrucció pública.

Si no reacciona a temps, no estranyarem que se li comenci a insinuar aquell apèndix que distingeix l'home pre-cavernícola del cavernícola o *homo sapiens*.

Parlem, naturalment, des del punt de vista del seu admirat home de ciència Ferrer i Guàrdia.

Rafael Campalans no ha volgut ésser menys que En Carrasco, i també ens explica que els sous que percep per diversos conceptes amb prou feines li arriben per a sufragar

les despeses del seu modest desdejuni en família.

No hi tenim res a dir, ni li sentim cap llei d'enveja. Però recordem que poc abans de publicar les seves enternidores declaracions havia proclamat, en una conferència donada al local del C. A. D. C. I., que la «veritat és una cosa molt relativa».

I nosaltres no fem altra cosa que aplicar a les seves manifestacions aquest principi propugnat per Schelling, Gousset, Kant i Studebaker.

Un lector amable ens pregunta per què l'Indaleci Prieto apareix damunt les planes de DIC exhibint una temptadora botifarra.

No tenim inconvenient a descòrrer el vel. Don Indaleci Prieto, a mé

d'ésser taquígraf i ministre de Finances, conrea l'art de fabricar embotits. I de tots els embotits, la seva especialitat és la botifarra.

Exactament igual que el nostre incommensurable Samitier.

Domènec de Bellmunt, *nè* Pallerola...

Però voleu dir que val la pena de ocupar-nos d'aquest minyó, que adopta una actitud cleròfoba només per fer el tifa?

CALAMARS.

Tot una corrua d'automòbils cuita a anar al míting celebrador a Santa Eulàlia de Ronsana, diumenge, 22, a les dues de la tarda. Ajunteu-vos-hi tots els que pogueu. Serà la caravana de la llibertat.

Pagant les conseqüències

Les declaracions de l'ex-Conseller de la Generalitat Sr. Rossell i Vilar, són un fet simptomàtic, que ni s'ha produït a l'atzar ni és únic. Coincidintment a Sabadell, Macià hagué de sentir les cridories de protesta d'un sector que va pertorbar estridentament un míting presidit per ell. Alguns dies abans, durant l'estada que féu a Granollers, es va deixar acaparar de tal manera pels elements de la F. A. I., que no solament se'n va separar la població, sinó que fins i tot l'Ajuntament.

L'única estranyesa que aquests incidents poden produir és que no hagin esclatat abans. Tots tenen la mateixa causa: que en Macià, amb un il·lusionisme imperdonable a un home de govern, s'ha voltat d'hommes que no tenen res de catalanistes, ni senten el que Catalunya fa sentir.

Tot el que ve succeïnt és fill de la mateixa errada. Ara n'ha començat a pagar les conseqüències; Déu vulgui que no les haguem de pagar tots.

La temença que succeeixi és justificada de sobres per la seva miopia creixent en apreciar els homes i les coses. Encara no s'és assabentat que el Pere Riera, al qual es va lliurar a Granollers, és el cap de brot més sobressortint de l'anarquisme o del comunisme d'aquella ciutat? Tampoc no s'és assabentat dels baixos fonsos de la qüestió rabassaire, ni de cap concomitància econòmica de ningú?

Els partits catalans han tingut sempre el comú denominador d'un decòrum esdevingut tradicional; aquest decòrum ha estat romput amb entrada en escena dels elements dels quals s'és voltat.

Cada arbre dona el seu fruit. Els fruits d'aquest són amargs; ho estan essent i ho seran més cada dia per a ell. S'ho ha buscat i no se'n pot doldre; però comença d'ésser

massa molest per a Catalunya l'haver-los de tastar tan sovint. I l'amargor revolta l'esperit.

Aquesta és l'esperança que es veu dibuixar-se en l'horitzó; que gràcies a aquestes punyides, el pur esperit català es va enfortint més cada dia; de jorn en jorn va éssent més fort l'entusiasme per ressuscitar l'única, l'autèntica Catalunya en la realitat; una Catalunya catalana, malgrat les errades de l'home que com ningú ha tingut a la seva mà personificar-la, i ha preferit convertir-se solament en representant d'un partit, el catalanisme del qual és una bandera verbalista, bona per cobrir mercaderies anticatalanes.

El model de la intervinió

Petrítxol, lamenta vivament que per culpa d'unes maleïdes declaracions, la Generalitat s'hagi de veure privada de la col·laboració d'un home tan representatiu i d'una cultura tan enlairada com el senyor Vidal Rossell. *Petrítxol*, que, davant d'aquest esdeveniment, és sensible com un baròmetre espatllat, està disposat que no passi més el que s'ha esdevingut ara, i per això té el gust d'oferir a tots els homes públics de Catalunya l'adjunt qüestionari d'intervius, ben segur de què, si l'usen, conservaran llur càrrec polític anys i panys.

—¿Què opineu, vós, del moment actual de Catalunya?

—Sóc optimista. Mai no havíem anat tan bé. No hi ha vagues, ni robatoris, ni crisi de treball, ni crisi financiera: els fets ho demostren!

—¿El vostre poble estima la República?

—Vol callar, sant *laic*! Ara, que el sentimentalisme popular es divideix entre estimar la República i

volar la Generalitat, de la mateixa manera que hom estima la mare i la dona!

—¿Voleu dir que la Generalitat encarna ben bé totes les aspiracions de Catalunya?

—Ja ho crec! Ho vàrem veure amb el plebiscit per l'Estatut. A les nou del matí ja eren quasi plenes totes les urnes. Aquest fet ho demostra a bastament!

—¿Què opineu de l'Esquerra Catalana?

—Que és el partit més constructiu que hi ha. Vénen a ésser els paletes i els manobres de la nova Catalunya. Els seus homes són d'allò més triadet. ¿On trobaríeu una capacitat política com En Macià, una tècnica financiera com la d'En Lluhi, les dots oratòries d'En Samblancat, la deu poètica d'En Gassol i la humanitat d'En Companys? Ah! i la potència de treball d'En Casanoves?

—¿I vós creieu que hom aprovarà l'Estatut?

—Ara més que mai. No veieu que el govern de la República és el primer interessat en aprovar-lo, pel compromís de complir el pacte de Sant Sebastià!

—¿No és un perill per a l'Estatut el fet d'haver-hi dues Universitats?

—De cap manera. Així Catalunya podrà tenir el luxe de mantenir dues menes de professors! Som un poble tan ben organitzat, que no cal preocupar-se de res d'això!

—¿Què opineu sobre la Constitució de la República?

—Admirable! Mai no s'havia vist una unanimitat tan gran al Parlament. Si alguna cosa hi havia que no anava, ja ha curat la nostra minoria d'arranjar-ho amb les seves brillants intervencions.

—Què me'n dieu de l'acumulació de càrrecs?

—Un deure d'elemental cortesia em mana callar-vos el meu pensament. Sols puc dir-vos que la caritat ben entesa comença per un mateix!..

—I del problema religiós?

—Aquest queda resolt amb l'Ex-

pulsió de les ordes religioses. Morta la cuca, mort el verí. Ara, que l'expulsió no ha d'ésser imminent: ens manquen mestres, escoles, hospitals, personal d'assistència, etc., però no trigarem a tenir tots aquests serveis ben organitzats.

—¿Quina seria la vostra posició, si a Madrid hom rebutgés l'Estatut?

—Ben senzill: dues frases us definiran la meua actitud: «Poble que mereix ésser lliure, si no li donen, paciència!» «Arrepleguem-nos tots i aneu-hi!»

PETRITXOL.

Del nostre fitxer

Núm. 606

Nom: Josep.

Cognom: Xirau Palau, 1º.

Front: Ample, com la mànega.

Ulls: Ullerosos.

Dentadura: Postissa.

Aire: Tenoriesc.

Principals càrrecs:

Catedràtic de Procediments a la Universitat.

Signatura acumulada a la Universitat.

Degà de Dret a la Universitat.

Vocal de la Junta de Dret a la Universitat.

Professor de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat.

Del Consell d'Instrucció Pública de Madrid.

Del Consell d'Instrucció Pública de la Generalitat.

Diputat a Corts.

Professor de la Universitat aràbiga d'Algecires.

Aspirant a la intervenció de l'Institut-Escola.

Oda al porc senglar

Salut, oh porc senglar, heroi de raça,
encarnació sublim del temps present;
més viu que l'Anarquista de Terrassa,
ferm puntal del Congrés Constituent!

Ai, sense tu, ¿què fóra nostra vida?
Viuríem com un fil, penjim-penjam,
o com el peix d'idea escarrancada
que veu el cuc i no sap veure l'ham.

Salut, oh porc senglar, de pura escola,
mestre de mestres, espill de diputats,
cabdill de la República Espanyola,
insigne plasmador de disbarats!

Ja pot tronar ta veu: la Pàtria et mira!
Enlaira tes paraules, crida fort;
renega, escup, fomenta l'odi i l'ira,
que som al temps que tot ha d'anar tort!

Per això jo vull lloar tes grans empreses,
heroi dels nostres dies, porc senglar:
tes paraules vibrants, teies enceses,
que tenen l'harmonia del bramari!

Ton pensament sublim, ta gran cultura,
l'afany de fer pessetes sens treballs:
malgrat a ésser senglar, prou fas de fura
o bé ronques, o dorms, o fas badalls!

Cabdill de la República Espanyola!
Ornament de les Corts Constituents,
amic de fer platxeris i tabola,
agressiu amb la llengua i amb les dents,

que l'any que vé, en fer l'aniversari
del catorze gloriós del mes d'abril
poguem menjar amb goig estrofolari
amb l'amanida, un tall del teu pernil!

KIKO.

Tardes de diumenge

El revisionisme i la pagesia

Com que el diumenge proppassat, diada de Tots Sants, el senyor Josep no va comparèixer a la tertúlia, avui el Genís l'esperava amb especial delit, tot xupant nerviosament el seu gros cigar.

—Gràcies a Déu, — ha exclamat així que l'ha vist aparèixer de darrera la ventalla. El senyor Josep ha comparegut, tot abrigallat amb el gabany d'hivern rigorós, el rostre vermell del fred, els ulls vius, anhelants.

—Segui, — ha invitat Genís.

—Ja l'esperàvem, — ha dit un altre. El senyor Josep s'ha tret l'abric, s'ha recalcat bé en el seu seient del recó, i tot refregant-se les mans, ha cridat el cafeter:

—Cafè i conyac del bo, — Ha seguit un silenci. Tot d'una un ha esclaiat:

—Ja l'enyoràvem!

—Sobretot el Genís, — ha afegir un altre. Genís ha somrigut, i la seva faç ampla, carnosa, ja endurida de la gelor, s'ha estriat grotescament. El senyor Josep al bell punt s'ha explicat:

—El dia de Tots Sants, el matí vaig anar a la ciutat al miting revisionista. A la tarda, vaig dedicar-me a pregar pels difunts i a fer vida de família.

—Diuen que va ésser un èxit?

—Un èxitàs, — ha conclut el senyor Josep. Ha xarrupat el cafè calentó, ha encès un brau cigar i ha prosseguit:

—Si hi ha seny en donar les regnes del moviment revisionista als polítics de seny, es pot arribar molt lluny. Ara, si ell passa d'unes mans inexpertes a unes altres de més inexpertes, llavors tot perilla.

—I què, — ha interromput un, — hom pretén d'enderrocar la República?

—Potser que no manqui qui somni en això. Però la major part, la majoria immensa, allò que volen és la consolidació de la República, amb una Constitució sincerament democràtica.

—Però, això és possible, senyor Josep? — ha interrogat Genís.

—Per què no? Ara, si vosaltres...

—Jo no, — ha interromput sobtosa-ment un.

—Bé, — ha confegit el senyor Josep, — si els pagesos tornen a creure les falòrnies dels esquer-rans, tot està perdut. Es que revolta de pensar-hi, que pugui ésser...

—Molts estan desenganyats, — ha advertit Genís.

—Ja és hora... Es que és molt greu el comportament de la pagesia catalana.

—I d'arreu d'Espanya! — ha adver-tit novament Genís.

—No: perquè el pagès d'ací, qui més qui menys, és propietari i home profundament liberal. Es que ja no recordeu el sentit absolutista de la Constitució que es discuteix?

El senyor Josep ha fet un silenci. Després, fort, una mica enfurit i tot, ha continuat:

—Amb ella a la mà, qualsevol govern us pot prendre el vostre tros de terra, sense indemnitzar-vos de res. Lliga de peus i mans als municipis, diputacions, àdhuc a les nacions d'Espanya, autònomes i tot, perquè no subvencionin en res i per res els ordes religiosos. De manera, que si un poble vol fer-se una escola i posar-hi mestres amb sotana, no pot. Com no pot posar, a l'Hospital seu, monges. Abroga el dret de ficar-se dins de les esglésies a veure què prediquen. Proclama el principi de la desigualtat, puix aquells que siguin professors de qualsevol religió, no poden ni ensenyar, ni tenir cap treball o indústria. En fi, els lleva tot dret a guanyar-se la vida. Ha expulsat els Jesuïtes... per què? Si poden viure tota mena de gent, la més estrafolària i bergant per què no, també, els Jesuïtes? Obliga a cada u a aprendre, a saber el castellà. En fi: és una constitució, anti-liberal, anti-democràtica, absolutista, dictatorial. — I mentre el senyor Josep pronunciava

aquest rengle de mots, pujava de to, i el seu rostre s'envermellia i els seus ulls fulgien iradament. Ha seguit una llarga estona silenciosa, Genís ha exclamat:

—Enlloc d'Europa és, una tal cosa!

—Ni a les tribus del Congo i del Senegal... I això, en nom de la lliber-tat i de la democràcia!

—Farsants! — ha cridat Genís. Després, aquest mateix ha preguntat:

—I l'Estatut, com quedarà?

—Es difícil de fer pronòstiques. Qui se'n fia, d'aquesta Esquerra, que és una ignomínia, que es digui catalana? Jo, gent d'una ètica més prima, no l'he coneguda mai. Enganyen al poble desvergonyidament. L'article sobre la llengua catalana i l'escola, és molt menys del que reconeixia la llei vella d'instrucció pública. I ells se'n vanten com d'un triomf.

—Farsants! — ha tornat a cridar Genís.

—I després, aquestes lligues i enteses amb els anarquistes i sindicalistes? — Aquesta gent no l'ha estimada mai Catalunya. Jo no sé els tractes que van tenir perquè els donguessin els vots. De segur per poder fer de les seves a l'ombra de l'autoritat de Macià i Companyia. Però davant la guerra per part dels socialistes, no han pogut reeixir sempre amb la seva. Llavors, en un moment donat, es van veure decebuts i s'afeblí l'aliança. L'autoritat de l'Anguera, posteriorment, ha estat un destorb...

—I què deien, que dimitia el governador? — ha preguntat Genís.

—La vaga dels metal·lúrgics i ara la vaga del Port, han estat dos fracassos contundents, terribles, dels sindicalistes. Per això, ara novament, sembla que tant els senyors

de l'Esquerra com els sindicalistes havien tramut una conspiració per a fer-lo dimitir. Desenganyar-se: l'Anguera, no convé ni als sindicalistes, ni al partit d'Esquerra catalana. Als sindicalistes, perquè mentre ell governi, els farà fracassar totes les vagues i els obrers s'escampen o desmoralitzen. Als de l'Esquerra, perquè si aquest home fos governador a les properes eleccions, tant per a la Generalitat com per a les Corts d'Espanya, no els fóra possible de fer totes les coaccions i actes de violència que realitzaren en les que van donar-los el poder.

—Ells no se n'aniran ni a fums de sabatot!

—Com volem que se'n vagin, si per a molts, diputats o regidors, és l'única col·locació per a mantenir la família? — El senyor Josep s'ha parat en la seva explicació durant una estoneta, i després ha dit:

—Convé ésser revisionista. I no deixar-se enganyar més a les properes eleccions.

—Tothom a formar, doncs!

—Tothom a formar, això mateix! — Després, la conversa encara ha continuat fins molt entrada la vetlla. Quan el senyor Josep s'ha acomiadat, el rellotge marcava les set en punt.

TULCIS.

Abans que catalans autònoms, volem ésser homes lliures. La llibertat col·lectiva sense la llibertat individual, és un escamoteig. Les llibertats personals sense la llibertat religiosa, són una burla. Revisió, revisió. Per a això, assistiu a Santa Eulàlia.

COMPANYS: Nois, el puntal es trenca i la menjadora perilla.

De Madrid estant

Impressions
parlamentàries

A la Cambra, ja no saben què fer per atraure's l'atenció del poble. Especialment els seglars socialistes estan desesperats i polsen totes les tecles; però tot és inútil. El poble de Madrid (i el de tot Espanya) ha girat l'esquena al Parlament i ja en poden fer, de coses, que el primer divorci de la República, ha estat entre la Cambra i el poble.

Han provat el sistema de llençar al carrer els articles de la Constitució en sèrie, com els embotits que surten de les màquines de picar carn, però aquests embotits tenen la forma de butifarres, i el poble, de butifarres, no en vol. Ja ni han donat massa.

Darrerament, la Cambra ha aprovat l'estrident nota de separar a Iglesias i March per ésser incompatibles amb la *honorabilidad de los Diputados*.

Per què no segueixen en aquesta tasca?

Potser ens quedariem sense Cambra.

Notes del meu Carnet

Al teatre Isabel s'ha estrenat l'adaptació teatral d'A. M. D. G., amb gran profusió de xiulets, clatellades, butaques enlaire i altres equilibris de la ciència i la garrotada seca.

Es sensible que l'adaptació de l'obra de Pérez de Ayala, el primer laic espanyol, hagi tingut una acollida tan expressiva en un poble, que segons la Constitució, ja no és catòlic ni res que s'hi sembli. Sobretot és sensible per als adaptadors (uns senyors desconegudíssims) i per a l'empresa, que amb la bona fe que és de suposar, pensava fer diners a l'esquena d'aquests senyors tan dolents i mal criats que es diuen Jesuïtes.

Es veritat, que l'obra és dolenta a més no poder, que hi manca tot el què pugui significar sentit comú, que tècnicament és desastrosa i sota el punt de vista teatral una calamitat; però, senyors, és una obra laica antijesuïtica!

I s'havien llençat molts diners en propaganda!

Però el públic és un desagraït i no hi va, i el que hi va, és per armar xibarrí, trencar cadires, xiular, picar de peus, i tot això, en una representació laica, és molt poc laic.

En vista del poc èxit, l'autor,

els adaptadors, l'empresa, els actors, els empleats i els xerrics, pensen dirigir-se al Sr. Azaña, per tal de demanar-li que publiqui un sever decret a la «Gaceta» declarant fora de llei a tot ciutadà de Madrid que no vagi a veure la tal funció, o al menys no compri una entrada.

I anant al gra, no són prou aquests detalls per demostrar si una ciutat és catòlica, o bé laica?

JOAN RUNENT.

Madrid, 9-11-31.

La Setmana Política

L'aprovació de l'esmena Pittaluga, constitueix una injustícia més, de les que tenen de suportar els nostres sacerdots i religiosos. Hom admet que un estranger pugui ésser President de la República, mentre nega el mateix dret a un ciutadà espanyol.

I si el fonament d'una tal privació és la dependència d'una autoritat superior; per què hom no exclou igualment de la Presidència de la República, els afiliats a les sectes secretes? Què diu, sobre això, senyor Azaña?

L'Alcalà Zamora serà President de la República, i *tutti contenti*. L'home qui abandonava el Govern en aprovar-se unes lleis tiràniques i incívils, accepta l'obligació de presidir llur execució. Algú dirà que aquesta és una política de transacció, sí; una transacció ben estranya... potser triangular.

Puix cal remarcar que les transaccions del senyor Alcalà Zamora, sempre ens han perjudicat, a nosaltres. La crema de convents, les suspensions de diaris catòlics, les coaccions durant el període electoral, tolerades i tal volta estimulades; vet-ací una llista de transaccions.

El fet apassionant de la setmana, és l'expulsió—tan moral com es vulgui—del nostre famós amic *Miliana*. L'únic representant de l'Espanya una i indivisible, el lluitador incansable contra la *hidra del separatismo*, s'ha vist foragitat de la Cambra per les maniobres inqualificables dels catalanistes. Així ho diu ell.

Nosaltres, també li podríem recordar els continuats *sacrificis*, el darrer dels quals va ésser el d'atraçar el Govern civil de Barcelona, i la resistència que oferí quan hom tractà de desallotjar-lo. Que en són de desagraïts els diputats espanyols!

Tanmateix cal atorgar al popular personatge un punt de raó, quan parla del grup que domina el país *aplicando las más desatentadas normas, que solamente atiende a las exigencias de la pasión* amb la

seva *persistente conducta contra el derecho* i quan demana la immediata dissolució del Parlament, perquè el país pugui elegir una Cambra que representi a ell, i no els capriciosos doctrinaris d'un partit.

Vet ací un manifest que amb moltíssima més raó haurien pogut llançar els bescantats *troglodites* bascs i agraris, i no ho han fet. I és que la dignitat llur és més sincera que la de molts dels homes que tenen seient al Congrés.—A. PALACIN.

Noves forces a la lluita

Els dies 7 i 8 del mes que som, va pujar a Montserrat, com per fer un recompte de les seves forces, Acció Popular. Els actes religiosos van agermanar-se bellament, amb l'estudi i la discussió de diversos temes interessants, de les quals discussions eixiren lluminoses ponències sobre tots aquells problemes que constitueixen el pern d'una veritable i real acció popular, a Catalunya. Cap de fonamental no va ésser preterit. L'organització patronal féu parella amb la sindicació obrera. La formació del funcionari, i el rol del dependent. La federació dels pagesos amb la dels estudiants catòlics. I encara, els problemes del cine i de la ràdio, i el del teatre moral.

Deuria fer bonic l'estol de joves i assenyats, aparellant-se a la conquesta d'aquest paratge de la nostra nació fins ara no prou conresat, per a la veritable llibertat. Les persones

a qui fou encomanat el guiatge, són un fermall de les esperances que hom pot concebir. Amb elles, entra a les lluites dels nostres dies, un novell exèrcit, la bandera estesa al vent, amb l'urc d'acomplir bona feina.

D.I.C. que no està enregimentat a cap sector, que no el mou d'altre delit que el de desvetllar i estimular a l'organització i a la lluita les forces de tots els estaments socials, es congratula de la tornada a la lluita d'Acció Popular, tota renovellada. I fa vots perquè vegi coronada la seva empresa amb el més franc i decidit dels èxits. Per la restauració de l'esperit de Catalunya en la llibertat i democràcia cristianes.

Els amics del D. I. C.

Novament recomanem a tots aquells a qui abelleix de trametre'ns original, que no tan solament curin d'una lletra ben entenedora, sinó d'usar de línia ben espaiada, per poder encabir hi les correccions que siguin necessàries.

V. S.—Es una cosa massa incorrecte i càndida Esmeni's, que reuneix condicions.

T. M.—No podem arriscar-nos, sense saber qui hi ha darrera de vostè. Ofereixi sempre l'adreça.

J. G.—Anirà quan li toqui el torn.

C. D.—Vostè ha pres la nostra revista per un portantveu de filles de Maria. Som religiosos, però d'una altra pasta.

M. M.—Pot fer-nos els advertiments que li plaguin. No fa més que omplir-nos de joia.

No es preocupi:
Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no taca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

"BELLITON"
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

Para IMPERMEABLES
FABRICA PASEO GRACIA, 81
FERNANDO 16 - CORRIBIA, 16

Auca de la Setmana pel senyor K. Iman

La companyia d'òpera d'enguany

La diva Vittorina Kentini en el "aquí están las llaves, Materile rile rile..." de la *Tosca*.

Michele Unasimia, en la cavatina "presto si vera" de *Il Profeta*.

Milianini, en una escena de *I Pagliacci*. Aquest senyor es nega a cantar *Il pescatore di perle*.

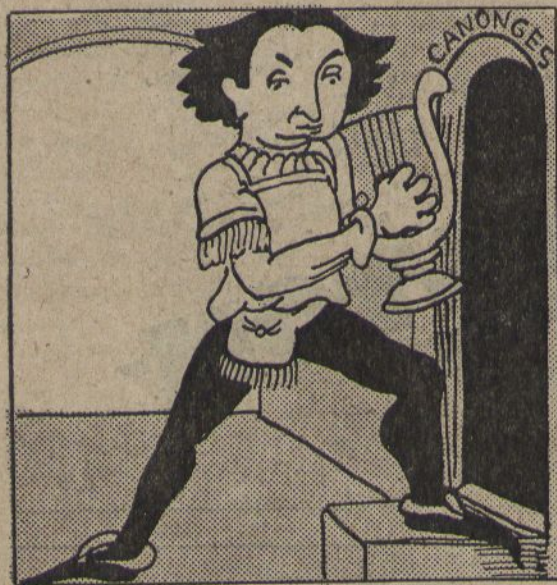
Fernandini en una escena de *Mefistófele*.

Albornoni en l'escena "Aunque esté muy nublado tranquila estoy la mar" de *La Tempestad*.

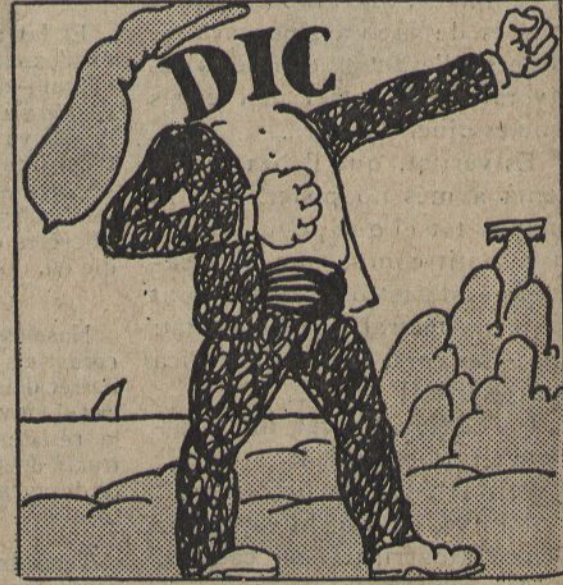
Emmanuele Azagna en *Nerone*.

Venturina Gasolina en "io trovo al mio signore" de *Il Trovatore*.

Besteirini, que s'ha ofert per executar el fox-trot de *Las Campanas*, única cosa que sap.

El nostre caríssim amic, que sempre està a punt de cantar quantes fan quatre al més maco.